

Van paardenstal tot kinderparadijs

Saskia Somberg woont met man Bart en dochter Dido in de verbouwde stallen van een kazerne. “Nu is het hier een ultiem kinderparadijs.”

In 1882 werd aan de noordrand van Haarlem een monumentale cavaleriekazerne gebouwd. Het enorme complex was onderdeel van de verdedigingslinie Stelling van Amsterdam. In de Haarlemse kazerne werd een eskadron van het 2de Regiment Huzaren gevestigd. In het hoofdgebouw sliepen honderden soldaten en voor gehuwde militairen waren vier aparte woonblokken beschikbaar. De generaals woonden dicht bij de stad, aan de chique Schotersingel. Het complex werd een belangrijk depot voor paarden. Soms stonden er meer dan driehonderd. Achter het hoofdgebouw kwam een grote manege, met aan beide zijden lange stenen stalgebouwen. “In onze achtergevel, bij de tuin, herken je nog de hoge staldeuren”, vertelt Saskia Somberg. “De halfronde klappaampjes boven waren voor ventilatie, want die paarden stonden natuurlijk altijd te dampen. Onder de kap lag munitie opgeslagen, op verstevigde ver-

diepingsvloeren. De dakkapellen waren er nog niet, die zijn allemaal nieuw. En onze voorgevel was een dichte muur, de grens van het kazerne-terrein.”

Met de opkomst van het autoverkeer werden de paarden overbodig. In 1922 nam het Korps Motordienst zijn intrek in het complex; de stallen werden omgebouwd tot garages en werkplaatsen. Tegelijk maakten de weilanden rondom de kazerne plaats voor nieuwe woonwijken. In 1934 werd ook de naam gewijzigd in Ripperdakazerne, genoemd naar Wigbold Ripperda, bevelhebber van de Haarlemse Geuzen tijdens de Spaanse belegering. Het einde van de Koude oorlog betekende in 1990 ook het vertrek van Defensie. In afwachting van een definitieve bestemming, werden asielzoekers opgevangen. Saskia kwam bij haar eerste bezoek nog wat resten van hun huisraad tegen.

Heerlijk rustig

Vanaf 2003 startte een ingrijpende vernieuwing. Het hoofdgebouw, de maneges en de stallen werden als rijksmonumenten verbouwd tot woningen en bedrijven. Om het hoofdgebouw zichtbaar te houden, moest het schootveld vrij blijven. Langs de randen kwamen grote, nieuwe appartementengebou-

De kazerne bood vorige eeuw onderdak aan het 2e regiment Huzaren.

Saskia en Bart in de open achtertuin.

In de achtergevel herken je nog de hoge staldeuren.

wen en een verpleeghuis, onder de grasvlakte een enorme parkeergarage. Hier heeft ook Saskia een parkeerplaats. “Door die parkeergarage is het hier vrijwel autovrij. Bij ons mogen alleen tot 11.00 uur ’s ochtends auto’s komen. Dat is veilig voor kinderen en heerlijk rustig.” Zo imposant als het hoofdgebouw, de grasvlakte en de nieuwbouw overkomen, zo bijna intiem ogen de verbouwde stallen daarachter. De kinderfietsen en bankjes bij de voordeuren aan de buitenzijde van het blok maken al een gezellige indruk. Het bijzondere zit echter aan de achterkant. Hier liggen de open achtertuinen, omheind door lage beukenhagen. Kleine kinderen spelen op het brede tussenpad en lopen van tuin tot tuin. “Het is hier helemaal veilig, een ultiem kinderparadijs”, lacht Saskia. “Ook volwassenen doen veel samen; er wordt hier heel wat geborreld en gefeest. Bart fietst met de buurmannen en twee keer per week wordt op het grote schootveld gesport. We zeggen weleens gekscherend dat het hier net de camping in Bakkum is.”

Verbonden met de aarde

Saskia was in 2007 een van de eerste kopers en kon nog kiezen. “Ik wilde graag in dit rijtje, omdat we dan ’s middags aan de voorkant van het huis in de zon kunnen zitten. Het is ook een wat breder type. De woningmaten volgen namelijk de oude dakspanten, en die staan onregelmatig. Verder viel ik voor de tot de vloer doorlopende ramen in de woonkamer, de oude staldeuren. Hierdoor voel ik me verbonden met de aarde.” Saskia en Bart kozen voor een casco-oplevering. Bart besloot zijn baan op te zeggen en zijn woning zelf en naar eigen smaak af te bouwen. “Door de extra breedte kon ik bijvoorbeeld een groot kookeiland plaatsen. De goedkoop uitgevoerde binnendeuren en kozijnen vond ik ook niet passen in een monument, die heb ik allemaal door hout vervangen.”

WONEN IN EEN OUDE KAZERNE

Sinds de jaren tachtig heeft Defensie een groot aantal kazernes afgestoten. Sindsdien zijn veel oude complexen gesloopt. In meerdere gebouwen wordt nu gewoond, zoals in de lange bataljonsgebouwen van de Juliana van Stolbergkazerne in Amersfoort. Ook in een deel van de Oranje-Nassaukazerne aan de Sarphatistraat in Amsterdam kwamen appartementen. De Johan van den Komputkazerne in Steenwijk werd verbouwd voor huisvesting voor autistische kinderen en appartementen. Voor andere bestaande kazernegebouwen liggen nog plannen voor woningen, zoals in Arnhem en Harderwijk. Kazerne Koning Willem 2 in Tilburg biedt een bijzondere vorm van huisvesting: het is nu een huis van bewaring.

‘We zeggen weleens gekscherend dat het hier net de camping in Bakkum is’

De achterkant van de leefruimte beneden biedt plaats aan een lange eettafel. In deze dubbelhoge ruimte kijk je zo naar de zitkamer op de eerste verdieping. Hier heeft Saskia genoeg ruimte voor een grote hoekbank. “Die had ik al jaren, maar in mijn vorige huis paste maar de helft. Toen ik ze hier weer tegen elkaar schoof, voelde het gelijk goed.” Onder het schuine dak liggen tussen de oude spanten drie slaapkamers en een fantastische badkamer. Boven de overloop is nog een